

[Etusivu](#) > ... > [Hae Oikeusalan Ammattilaisia](#) > [Asiantuntijahaku](#) > Austria

# Asiantuntijahaku

Sisällön tuottaja:

Itävalta

Itävalta



## I. Asiantuntijaluettelot ja -rekisterit

Itävallassa henkilöt, jotka ovat käytettävissä asiantuntijoina oikeudellisessa menettelyssä tai syyttäjän esitutkintamenettelyssä, merkitään tuomioistuinten nimeämien asiantuntijoiden luetteloon, jota ylläpitävät tuomiopiirin alueellisten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinten (*Landesgericht*) puheenjohtajat, erikoisalansa mukaan.

Tuomioistuinten nimeämien asiantuntijoiden luettelo on julkisesti saatavilla [täällä](#).

Asiantuntijan on tehtävä hakemus ja läpäistävä koe, jotta hänet voidaan merkitä tuomioistuinten nimeämien asiantuntijoiden luetteloon.

## II. Asiantuntijoiden pätevyys

Hakijoiden, jotka haluavat tulla tuomioistuinten nimeämiksi asiantuntijoiksi, on osoitettava ammatillinen kokemuksensa erikoisalallaan. Lisäksi asiantuntijalla on oltava perusteelliset tiedot Itävallan prosessioikeuden tärkeimmistä periaatteista, hänen on osattava laatia asiantuntijan lausunto ja hänen on esitettävä todisteet joko kymmenen tai viiden vuoden työkokemuksesta luetteloon merkitsemistä välittömästi edeltävänä ajanjaksona (jos hänellä on ylempi korkeakoulututkinto tai tutkinto opistotasosta ammatillista koulutusta antavasta oppilaitoksesta) kyseiseltä erikoisalalta. Lisäksi hänellä on oltava täysi oikeustoimikelpoisuus ja hänen on oltava luotettava. Jotta asiantuntijaa voidaan pitää luotettavana, hänen yleisen käyttäytymisensä on oltava moitteetonta, jotta hänen puolueettomuutensa ja työnsä laatu voidaan taata.

Hakemus "valantehneiden ja sertifioitujen" asiantuntijoiden (EEEI:n termin "tunnustettu asiantuntija") rekisteriin rekisteröintiä varten on toimitettava alueellisen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (*Landesgericht*) puheenjohtajalle hakijan vakituudessa asuinpaikassa tai sillä paikkakunnalla, jossa hän harjoittaa ammattitoimintaa.

Rekisteröintimenettelyn aikana rekisteröinnistä vastaava puheenjohtaja antaa erityiselle komissiolle tehtäväksi laatia asiantuntijalausunto siitä, täytyvätkö rekisteröintivaatimukset.

Asiantuntijoiden on vannottava vala ennen rekisteröimistä.

Jos asiantuntija täyttää kaikki edellä mainitut vaatimukset, rekisteröinnistä vastaava puheenjohtaja nimeää hänet viideksi vuodeksi. Asiantuntijan on haettava rekisteröintiä uudelleen viiden vuoden välein. Jos asiantuntija täyttää edelleen kaikki vaatimukset, hänet pidetään tuomioistuinten nimeämien asiantuntijoiden luettelossa (yleensä hänen ei kuitenkaan tarvitse suorittaa uutta koetta).

Asiantuntija voidaan poistaa rekisteristä, jos hän sitä pyytää, jos hän ei enää täytä vaatimuksia tai jos rekisteriin merkitsemisestä vastaava puheenjohtaja niin päättää. Päätös poistaa asiantuntija luettelosta on perusteltava, ja sen voi riitauttaa.

Itävallan valantehneiden ja sertifioitujen asiantuntijoiden yhdistys on julkaissut [aettiset säännöt](#).

## III. Asiantuntijoiden palkkiot

### III.1 Yleiset tiedot

Asiantuntijoiden palkkioihin sovelletaan [Itävallan palkkio-oikeuksista annettua asetusta](#) (*Gebührenanspruchsgesetz*). Tämä asetusta sisältää asiantuntijoihin sovellettavat yleiset säännöt. Lisäksi siihen sisältyy erityinen korvausjärjestelmä lääkäreille, antropologeille, hammaslääkäreille, eläinlääkäreille, kemiallisen analyysin asiantuntijoille ja moottoriajoneuvojen asiantuntijoille.

### III.2 Palkkio

Yleensä palkkio määräytyy lausunnon vaativuuden mukaan. Muun muassa rikosoikeudenkäynneissä ja perhetuomioistuimen oikeudenkäynneissä on käytössä erityinen korvausjärjestelmä tietyille asiantuntijoille (ks. edellä kohta III.1).

### III.3 Maksu

Asiantuntijan on esitettävä palkkiolaskunsa tuomioistuimelle neljän viikon kuluessa siitä, kun hän on toimittanut lausuntonsa. Palkkiot maksetaan yleensä pankkisiirtona.

#### III.3.1 Siviilioikeudelliset menettelyt

Siviilioikeudellisissa menettelyissä tuomioistuin määrää yleensä ennen kuin asiantuntija aloittaa lausuntonsa laatimisen, että molempien osapuolten on suoritettava tuomioistuimelle ennakkomaksu (*Kostenvorschuss*). Ennakkomaksun määrään vaikuttaa asian monimutkaisuus ja tarvittavan asiantuntijalausannon laajuus. Palkkio lasketaan yleensä asiantuntijan työhön käyttämän tuntimäärän perusteella. Tunnit kerrotaan tuntipalkkiolla, ja palkkioon lisätään kulut ja arvonlisävero. Tuomari määrää kokemuksensa mukaan, mikä summa osapuolten on talletettava. Jos talletettu summa ei riitä, voidaan määrätä lisäennakkomaksusta.

#### III.3.2 Rikosoikeudelliset menettelyt

Rikosoikeudellisissa menettelyissä valtio maksaa asiantuntijan palkkion, mutta jos vastaaja todetaan syylliseksi, hänellä on velvollisuus korvata nämä kulut.

#### III.3.3 Perheoikeudelliset menettelyt

Perheoikeudellisissa menettelyissä valtio maksaa yleensä asiantuntijan palkkion.

### III.4 Oikeusapu

Oikeusapua myönnetään yleensä henkilöille, jotka ovat taloudellisen tilanteensa takia osittain tai kokonaan kykenemättömiä vastaamaan oikeudenkäyntikuluista ja asiantuntijoiden kustannuksista. Oikeusavun saajien on maksettava kustannukset kokonaan tai osittain takaisin, jos heidän taloudellinen tilanteensa parantuu merkittävästi kolmen vuoden kuluessa oikeudenkäynnistä. Lisäksi on muistettava, että hävinneen osapuolen on aina maksettava voittaneen osapuolen kustannukset.

### III.5 Asiantuntijapalkkioiden korvaaminen

Tuomioistuin tekee päätöksen asiantuntijoiden kustannusten korvaamisesta erillisenä maksupäätöksenä tai osana tuomiota. Näin ollen hyväksytyt kustannukset ovat täytäntöönpanokelpoisia.

## IV. Asiantuntijoiden vastuu

Asiantuntijat ovat vastuussa yleisen sopimus- ja vahingonkorvausoikeuden mukaisesti. Heidän on otettava ammatillinen vastuuvakuutus mahdollisen korvausvastuun kattamiseksi.

## V. Lisätietoja asiantuntijamenettelyistä

Itävallan valantehneiden ja sertifoitujen asiantuntijoiden yhdistyksen verkkosivustolla on yksityiskohtaisia tietoja kustannuksista (myös palkkiolaskun malli) ja siitä, mitkä vaatimukset on täytettävä tullakseen merkityksi tuomioistuimen nimeämien asiantuntijoiden luetteloon. Verkkosivusto on hyvin informatiivinen ja helposti yleisön käytettävissä.

### V.1 Oikeusperustat

Itävallassa oikeusalan asiantuntemukseen sovelletaan pääasiassa seuraavia säännöksiä:

- Itävallan siviiliprosessilain (*Zivilprozessordnung, ZPO*) 351–367 §
- Hakemusasioista annetun lain (*Außerstreitgesetz*) 31 §
- Itävallan hallinnollisista menettelyistä annetun lain (*Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz 1991*) 52–53a §
- Itävallan rikosprosessilain (*Strafprozessordnung 1975*) 104, 112, 112a, 125–128 §

### V.2. Asiantuntijoiden nimeäminen

Asiantuntijoita voi nimetä ainoastaan tuomioistuin, eivät asianosaiset. Asiantuntijoiden nimeäminen tapahtuu hallinnollisissa menettelyissä samaan tapaan kuin siviilioikeudellisissa menettelyissä. Rikosoikeudellisissa tutkintamenettelyissä asiantuntijan voi nimetä myös syyttäjä.

#### V.2.a. Nimeäminen tuomioistuimen toimesta

Siviilituomioistuimella on harkintavalta nimetä asiantuntija joko viran puolesta tai asianosaisen nimenomaisen pyynnön perusteella, jos asiaa koskevia tosiseikkoja ei voida selvittää muulla tavoin. Tuomioistuin voi vapaasti nimetä henkilön, jonka se katsoo soveltuvan asiantuntijaksi. Asiantuntijan on ilmoitettava tuomioistuimelle mahdollisista eturistiriidoista. Tuomioistuimen nimeämällä asiantuntijoilla on oikeus tutustua asiaa koskevan oikeudenkäyntiaineiston merkityksellisiin asiakirjoihin.

#### V.2.b. Nimeäminen asianosaisten toimesta

Itävallassa asianosainen valitsee yksityisen asiantuntijan. Asianosaisten on vedottava hänen lausuntoonsa ja toimitettava se tuomioistuimelle, muuten se hylätään. Jos nämä vaatimukset täyttyvät, tuomioistuin tutkii ja arvioi asiantuntijan lausunnon harkintavaltansa mukaan. Lausunto katsotaan todistusaineistoksi, mutta se ei voi kumota tuomioistuimen nimeämän asiantuntijan lausuntoa. Se liittyy pikemminkin asianosaisen väitteiden oikeudellisiin perusteluihin.

Tuomioistuin voi päättää, ottaako se asianosaisen nimeämän asiantuntijan lausunnon huomioon tuomion perusteluissa.

### V.3 Menettely

#### V.3.a. Asiantuntijalausunto

Lausunto voidaan toimittaa kirjallisesti tai antaa suullisesti. Asiantuntijan ei tarvitse noudattaa lausunnossa erityisiä muotovaatimuksia.

Jos tuomioistuin katsoo, että lausunto on puutteellinen tai että asiantuntija on syöllistynyt perusteettomaan väärinkäyttöön, tuomioistuin voi määrätä uuden tai täydentävän lausunnon laatimisesta viran puolesta tai asianosaisten pyynnöstä. Tuomioistuin voi myös määrätä asiantuntijan maksamaan oikeudenkäyntikulut asiantuntijan perusteettoman väärinkäytöksen vuoksi.

Asiantuntijalausunto voidaan kumota tai sitä voidaan vastustaa asianomaisten lausumien tai toisen asiantuntijan lausunnon nojalla.

Siviilioikeudellisissa menettelyissä asianosaiset ovat aktiivisesti mukana asiantuntijan työskentelyssä. Heidän on tehtävä asiantuntijan kanssa yhteistyötä ja toimitettava tälle kaikki pyydyt asiakirjat. Asianosaiset voivat suoraan kuulustella asiantuntijaa kontradiktorisissa istunnoissa ja pyytää asiantuntijaa kommentoimaan

huomautuksiaan.

### V.3.b. Tuomioistuinkäsittely

Tuomioistuin päättää (tarvittaessa asianosaisten pyynnöstä), onko asiantuntijan osallistuminen tuomioistuinkäsittelyyn tarpeen, jos tämä on toimittanut kirjallisen lausunnon, ja jos on, millä tavoin.

*Edellä esitetyt tiedot on kerätty maakohtaisilta yhteyshenkilöiltä, jotka [European Expertise & Experts Institute EEEI](#) oli valinnut asiantuntijahakuja käsittelevän hankkeen aikana.*

---

■ Päivitetty viimeksi: 23/10/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.